

8.7 Installationer för vatten

Följande innehåll är exempel på hur ett företag skall säkerställa att verksamhetens vatten uppfyller kvalitetskrav för dricksvatten.

1. Syfte

Rutinen skall försäkra att vatten som används i livsmedelshandlingen uppfyller lagstiftningens kvalitetskrav och att produktionen tillförsäkras ett tjänligt vatten.

2. Omfattning

Denna instruktion omfattar all hantering av vatten från ledningsnätet inom anläggningen.

3. Ansvar

Produktionschef har ansvar för att provtagning av vatten, förfarande kring användning av vatten och underhåll av ledningssystem och slangar genomförs enligt instruktionerna. Vid otjänliga prover skall kvalitetschefen tillsammans med produktionschefen utreda orsaken och vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra upprepning.

4. Beskrivning

4.1 Allmänt

- Produktionschef tar ut vattenprover från ett representativt antal tappkranspunkter i packeriet med en frekvens på 1 gång per år enligt nedan.
- Kontroll av slangar, packningar och silar i spolmunstycken och kranar skall ske varannan månad i samband med underhållsronden. Dessa kan annars ge upphov till försämrade vattenkvalitet varför dessa bör underhållas med lämpliga intervall.
- Spolslangar skall alltid efter användning hängas upp på avsedd på väggvinda.
- Fastighetsinstallationer för filter och desinfektionsutrustning skall skötas och underhållas enligt tillverkarens anvisningar. Detta för att exempelvis förhindra mikrobiell tillväxt i utrustningen. Skötsel och underhåll av utrustningen dokumenteras.

4.2 Provtagning

Metodik

Vid undersökning av dricksvatten och råvatten (om egen vattentäkt) i egentillsyn skall provtagningen utföras så att provet blir representativt för det vatten som undersökningen avser. Provtagningen har avgörande betydelse för möjligheten att bedöma undersökningsresultatet. Stor omsorg bör därför läggas på ett riktigt utförande. Vid tveksamhet om lämpligt sätt för provtagning bör vattenlaboratoriet eller den kommunala nämnden alltid kontaktas för närmare råd och instruktioner. Överenskommelse träffas i förväg med vattenlaboratoriet angående sätt och tidpunkt för provens inlämnande. Detta är nödvändigt för att garantera att proven tas omhand utan onödigt dröjsmål. Man bör också meddela laboratoriet syftet med

undersökningen. Undersökningar av dricksvatten ska utföras enligt 13 § SLVFS 2001:30. Provtagare bör ha lokalkännedom, vara insatt i undersökningens syfte och ha god kännedom om provtagningsmetodik.

Lämpliga provtagningsflaskor, transportemballage, följesedlar och vid behov provtagningsinstruktioner tillhandahålls av kontrakterat vattenlaboratorium. På följesedel skall anges bland annat provets beteckning, uppdragsgivare, provtagare, provtagningsställe, vattnets temperatur samt datum och klockslag för provtagningen. Förhållanden som kan tänkas påverka analysresultatet och vara av betydelse för bedömningen, till exempel kloröverskott, skall även anges.

Provtagning i livsmedelslokal

Vid provtagning i livsmedelslokal skall vattnet tappas på för tappstället brukligt sätt, det vill säga utan att eventuella slangar eller duschar tas bort och efter så lång spolning som kan anses normal före användning av vatten från tappstället.

Transport av prov

Mikrobiologiska prov bör kylas så snart som möjligt och förvaras mörkt i kylbox eller motsvarande. Om transporttiden för kemiska prov beräknas överstiga 8 timmar bör även sådana prov kylas. Lämplig temperatur är i båda fallen + 2 till +8°C. Tiden mellan provtagning och analys bör vara så kort som möjligt och för kylda prov helst inte överstiga 12 timmar vid mikrobiologisk undersökning och 24 timmar vid kemisk undersökning. Om dessa krav inte uppfyllts under transporttiden bör laboratoriet ta hänsyn till detta vid sin bedömning och eventuellt begära nytt prov.

Standardmetod (laboratorium och analysmetoder)

Prov som tagits ut i egentillsyn enligt 12 § SLVFS 2001:30 eller i offentlig kontroll enligt 48 § livsmedelsförordningen skall, om inte Livsmedelsverket i särskilt fall utser laboratorium, undersökas på laboratorium som av Styrelsen för teknisk ackreditering (SWEDAC) ackrediterats avseende sådana undersökningar och analysmetoder som anges i 13 § SLVFS 2001:30.

Ledningsnät och fastighetsinstallationer

För att känna till ledningsnätet inom fastigheten skall fastighetens kartor över nätet studeras. Detta för att identifiera var man eventuellt kan ha ändledning som kan behöva speciella spolningsintervall eller konstant stå på spolning för att undvika stagnant vatten och därmed risk för mikrobiellt eller kemiskt påverkat dricksvatten.

5. Dokumentation

Alla Analysresultat.

Karta över ledningsnätet inom fastigheten

Underhållsåtgärder för ledningsnätet